

Handläggare: Geoff Erics
Telefon: 08-508 33 977

Till
Utbildningsnämnden 2007-08-23

Remiss avseende inrättandet av Jobbtorg i Stockholm

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr: 331-1800/2007

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss om "Inrättande av Jobbtorg i Stockholm".

Thomas Persson
Direktör

Lars Brandt
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i budget för 2007 givits i uppdrag att genomföra ett särskilt projekt avseende att hjälpa stockholmare från bidrag till arbete. En viktig utgångspunkt är att samla arbetsmarknadens aktörer i ett gemensamt arbetssätt för att de arbetssökande ska komma i arbete. Statsledningskontoret föreslår att fem Jobbtorg inrättas från den 1 januari 2008. Syftet med införandet av Jobbtorg är att förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd.

Förvaltningen är generellt positiv till inrättandet av Jobbtorg, under förutsättning att erforderliga resurser avsätts, och kommenterar endast de delar som berör utbildningsnämndens verksamhetsområde. Förvaltningen anser att det är angeläget med en samverkan mellan sfi-verksamheten och Jobbtorgens aktiviteter för de primära målgrupperna. Dock finns det begränsningar för vad som kan utvecklas under nuvarande avtalsperiod för sfi men där förvaltningen ser stora möjligheter till samordning vid en kommande upphandling. Det är angeläget att skapa finansiella förutsättningar för att staden ska fortsätta att kunna erbjuda validering och rekryteringsprogrammets utbildningar inom ramen för Jobbtorgens verksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av vuxavdelningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har i budget för 2007 givits i uppdrag att genomföra ett särskilt projekt avseende att hjälpa stockholmare från bidrag till arbete. Stadens arbete ska organiseras så att människor som idag behöver försörjningsstöd ska ges bättre förutsättningar och möjligheter att få jobb. En viktig utgångspunkt är att samla arbetsmarknadens aktörer i ett gemensamt arbetssätt för att sänka trösklarna för att den arbetssökande ska komma i arbete.

Statsledningskontoret föreslår att fem Jobbtorg inrättas från den 1 januari 2008. Syftet med införandet av Jobbtorg är att förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd.

Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser av olika slag för de målgrupper som staden arbetar med. Jobbtorgen ska ha tydligt jobbfokus och ska inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer i arbete eller studier. Jobbtorgen ska inte ha ansvar för myndighetsutövning.

I ett första skede föreslås att målgrupperna sak utgöras av

- Alla försörjningsstödstagare som den 1 januari 2008 uppbär försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshetsskäl
- Alla nybesök som från den 1 januari 2008 ansöker om försörjningsstöd av andra skäl, och där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis
- Sfi-studerande som uppbär försörjningsstöd eller introduktionsersättning
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta på Jobbtorget
- Ungdomar i åldern 16 – 24 år

På sikt föreslås att verksamheten även ska omfatta försörjningsstödstagare som erhåller försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och insatser för psykiskt och fysiskt funktionshindrade personer.

Alla Jobbtorg föreslås ha ett brett utbud av aktiviteter så som rådgivning, kartläggning, studie- och yrkesvägledning, individuell coachning, validering men också arbetsträning, praktik, matchning mot arbete, olika rekryteringsaktiviteter och starta-eget rådgivning. Vidare föreslås att Jobbtorgens utbud ska omfatta sfi-test, sfi kopplad till praktik, kortare yrkesförberedande utbildningar samt längre anpassade yrkesutbildningar. De olika aktiviteterna kan tillhandahållas av staden eller upphandlas av andra aktörer och de behöver nödvändigtvis inte finnas på plats på själva Jobbtorget.

Staden avser att upphandla enskilda anordnare som kan uppfylla kraven på att i de delar som staden beslutar, erbjuda människor vägar att komma in på eller återinträda på arbetsmarknaden. Dessa upphandlingar kommer att genomföras under hösten 2007. Det är stadens uppfattning att arbetsförmedlingen ska finnas med på Jobbtorgen och även försäkringskassan bör finnas med i någon form.

De fem Jobbtorgen föreslås geografiskt placeras i Kista, Kungsholmen, Skärholmen, Vantör och Vällingby. Jobbtorgen förutsätts ersätta en del av de verksamheter som hittills bedrivits av stadsdelsnämnderna.

Jobbtorgen ska organisatoriskt placeras under kommunstyrelsens ekonomiutskott. En samordningsfunktion kommer att inrättas på stadsledningskontoret. Under 2008 placeras hela ansvaret för jobbtorgsorganisationen på stadsledningskontoret.

Budget för Jobbtorgen beslutas i budget för 2008. Principerna för finansiering är att nuvarande medel för arbetsmarknadsinsatser och flyktingmottagning delvis tas i anspråk, samt att tillkommande medel för flyktingmottagning enligt förslag i regeringens vårproposition beräknas kunna tillföras Jobbtorgen. Därutöver beräknas en minskning av försörjningsstöds kostnaderna med 10 % kunna ske som följd av aktiva arbetsmarknadsåtgärder. Dessa medel tillförs Jobbtorgen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen är under förutsättning att erforderliga medel avsätts generellt positiv till inrättandet av Jobbtorg, som syftar till att få fler i sysselsättning och att minska försörjningsstöds kostnaderna men kommenterar endast de delar som berör utbildningsnämndens verksamhetsområde.

De primära målgrupperna för Jobbtorgens verksamhet är försörjningsstödstagare, flyktingar under introduktionstiden, sfi-studerande med försörjningsstöd och ungdomar. Målgruppen för sfi är alla folkbokförda medborgare som fyllt 16 år och som saknar grundläggande kunskaper i svenska. Det innebär att utbildningen vänder sig till såväl nyanlända som invandrare som varit länge i landet och oberoende av hur personen har löst sin försörjning. Sfi är en rättighet för alla invånare och individen har rätt att börja studera inom tre månader.

Målet för Jobbtorgens verksamhet är att erbjuda dem, som har eller ansöker om försörjningsstöd, olika insatser för att de så snart som möjligt ska nå egenförsörjning. Det övergripande målet för sfi idag är att de studerande ska nå målen för utbildningen, helst på kurs D. Enligt kursplanen för sfi är sfi först och främst en kvalificerad språkutbildning, där kommunikation i vid bemärkelse är det centrala. Undervisningen skall utgå från enskilda deltagares intressen, förutsättningar och behov. Val av stoff för textstudier, samtal och diskussioner utgår från aktuell kursnivå och tar upp sådant som rör kunskaper om och förståelse för det omgivande samhället.

Mot bakgrund av ovanstående så är det övergripande målet alltså olika för olika deltagare inom sfi-verksamheten (beroende på deras försörjningssituation). Staden måste tydligt uttala att det är i enlighet med stadens intention, och sfi-verksamheten för de två olika grupperna måste utvärderas utifrån respektive mål. Sedan måste sfi-undervisningen organiseras så att en meningsfull heldagsverksamhet blir möjlig att genomföra.

I remissen om inrättandet av Jobbtorg framförs vikten av att skapa heldagsaktivitet för flyktingar med ett meningsfullt innehåll och att detta ska vara en uppgift för Jobbtorgen. Vidare föreslås att en särskild form av introduktionspraktik införs med nära koppling till sfi där praktik och sfi ska samplaneras. Introduktionspraktiken kan tillhandahållas av utbildningsanordnaren eller av annan.

Förvaltningen anser att för att detta ska vara görligt måste det ske i en direkt dialog med sfi och där nuvarande sfi-avtal med utbildningsanordnarna begränsar möjligheterna till påverkan av sfi-undervisningen. Förvaltningen utgår från att en introduktionspraktiks-verksamhet kommer att bli föremål för en upphandling och i den mån det är anordnaren av sfi som får uppdraget så ökar ju möjligheterna till samplanering. Däremot är det vid den kommande upphandlingen av sfi fullt tänkbart att staden ställer krav på att sfi ska bedrivas på sådant sätt att den kan samordnas med introduktionspraktiken för den aktuella målgruppen.

Av remissen framgår att fler aktörer ska genom upphandling få möjlighet att erbjuda en heldag för flyktingar med sfi och arbetspraktik med målet att personer ska få arbete. Det är förvaltningens uppfattning att det under innevarande avtalsperiod för upphandlad sfi inte är möjligt att låta fler aktörer anordna sfi. Den nuvarande upphandlingen av sfi gäller till 2008-06-30 med möjlighet till ett års förlängning. Förvaltningen avser att i den kommande upphandlingen av sfi, i dialog och samverkan med Jobbtorgsorganisationen och stadsdelsnämnderna, utforma förfrågningsunderlaget så att det medger en flexiblere organisation av sfi-undervisningen för att på så sätt kunna stödja introduktionsverksamheten.

I remissen föreslås att sfi-test ska kunna genomföras på mer än ett ställe i staden och att det skulle innebära att testning skulle kunna ske på några av Jobbtorgen. Idag genomförs alla sfi-test av Vux-enheten på Hornsgatan. Förvaltningen delar uppfattningen om att det är önskvärt att sfi-test kan ske på fler platser i staden. En möjlighet är att personal från Vux-enheten är ute på Jobbtorgen vissa tider för att genomföra testningen. Anmälan till sfi och inbokning av test skulle ske via personal på Jobbtorgen. Det är dock troligt att en sådan modell skulle bli mer resurskrävande än dagens system bl.a. eftersom samma personal ska finnas på flera platser och med resor däremellan.

Planeringen av sfi för berörda målgrupper föreslås att det görs på Jobbtorgen – integrerat med planeringen av övriga aktiviteter för att uppnå en heldagsaktivitet.

För att planeringen av sfi ute på Jobbtorgen ska fungera menar förvaltningen att det krävs en kontinuerlig och direkt kontakt mellan ansvariga för sfi och personalen på Jobbtorgen. Även om det redan idag finns möjligheter att ordna lokala lösningar i samarbete med en stadsdel och en utbildningsanordnare så krävs det en mer flexibel organisation av sfi och en anpassning av innehållet i sfi-undervisningen så att det går att kombinera sfi med aktiviteter som anordnas av Jobbtorgen för att skapa en heldagsaktivitet för individen. Detta avser förvaltningen att beakta i den kommande upphandlingen av sfi.

I remissen förutsätts ett mycket nära samarbete mellan utbildningsförvaltningen och jobbtorgsorganisationen.

Förvaltningen vill understryka vikten av samarbete mellan utbildningsförvaltningen och jobbtorgsorganisationen både under planeringsfasen av Jobbtorgen och under den kontinuerliga verksamheten från 2008. Vidare krävs det samverkan i samband med den nya upphandlingen av sfi.

Initialt föreslås i remissen att ansvaret för sfi ska ligga kvar på utbildningsnämnden men att från 2009 flytta över relevanta delar till jobbtorgen.

Förvaltningen menar att en uppdelning av huvudmannskapet för sfi skulle vara olyckligt ur flera aspekter. Dels är det nödvändigt med en instans som har den samlade kunskapen om verksamheten och som svarar för statistik, kvalitetsredovisning till Skolverket och underlag för statens utbetalning av ersättning för stadens sfi och dels skulle möjligheterna till att kombinera sfi med övrig vuxenutbildning försämrats. Vidare är det viktigt att den studerandes rättssäkerhet tas tillvara och att staden kan garantera att alla medborgare behandlas lika och ges samma förutsättningar.

Att ha olika huvudmän och utbildningsanordnare för flyktingar och studerande med respektive utan försörjningsstöd kommer att skapa många olika problem. Vad händer t.ex. när en sfi-studerande med försörjningsstöd kommer i arbete? Ska den då byta huvudman och kanske anordnare, för att studera vidare i sfi anordnad av utbildningsförvaltningen? Eller motsvarande då någon sfi-studerande blir arbetslös, ska personen då föras över till sfi anordnad av Jobbtorgen? Dessutom framgår det av remissen att Jobbtorgen inte ska ha ansvar för myndighetsutövning. Förvaltningen anser att ansvaret för sfi även framgent ska ligga på utbildningsnämnden men att en samplanering ska ske för de individer som är inskrivna vid Jobbtorgen.

Vidare har regeringen i direktiven till utredningen om hur ett införande av fristående vuxenutbildning ska genomföras, aviserat ett införande fr.o.m. 1 juli 2009 alternativt 1 januari 2010, vilket föranleder staden att planera för hur stadens sfi och vuxenutbildning då ska organiseras.

Remissen föreslår att det rekryteringsprogram som utbildningsförvaltningen bedriver, och som slussat flyktingar ut i arbete via förberedande yrkessvenska och förberedande yrkesutbildningar bör finnas kvar under 2008 som en anslagsfinansierad verksamhet inom

utbildningsförvaltningen, i en anpassad form och utgöra en gemensam resurs för Jobbtorgen.

Förvaltningen anser att rekryteringsprogrammet är en väl fungerande verksamhet som skall ses som en resurs för staden Dock har verksamheten, efter nedläggningen av Kompetensfonden, inte fått resurser för att kunna bedriva den verksamhet som efterfrågats. Det är inte rimligt att omfördela medel från nämndens bidrag för förskola, grundskola, gymnasieskola eller övrig vuxenutbildning. Det är därför angeläget att i budget för 2008 säkerställa den anslagsfinansiering som föreslås i remissen.

Vidare bör verksamhetens organisatoriska tillhörighet utredas. De utbildningar som genomförs inom rekryteringsprogrammet är inte formella utbildningar, utan utbildningar utanför skolväsendet, och har en stark koppling till stadsdelsnämndernas introduktionsverksamhet varför det bör övervägas om rekryteringsprogrammet ska ha en annan organisatorisk hemvist.

I remissen anges att Jobbtorgen bl.a. ska erbjuda kortare förberedande yrkesutbildningar och längre anpassade yrkesutbildningar för personer som stått länge utanför arbetsmarknaden och som är berättigade till studiemedel. Beträffande de längre yrkesutbildningarna så anges det att de kan vara kurser inom den ordinarie vuxenutbildningen förstärkt med språkstöd. Den modellen har prövats under tiden för Kompetensfonden med goda resultat. Däremot framgår det inte klart vad de kortare förberedande yrkesutbildningarna är för typ av utbildningar. Är det formella kurser inom skolväsendet eller utbildningar mer att betrakta som ”arbetsmarknadsutbildning”? Det framgår av remissen att en samverkan med utbildningsförvaltningen förutsätts och därmed kan frågan diskuteras och förhoppningsvis lösas. Det gäller bl.a. kursinnehåll, nivå, ev. förkunskapskrav, utbildningsanordnare m.m.

En av många aktiviteter som ska kunna erbjudas via Jobbtorgen är validering. Staden har genom utbildningsförvaltningen bedrivit försöksverksamhet med validering under flera år. Det finns ett koncept för en valideringsverksamhet men som det framgår av remissen så krävs det en samordningsfunktion för validering, med ansvar för metodutveckling, kvalitetssäkring och tillhandahållande av godkända valideringsplatser. Enligt förslaget ska det i detaljorganisationen för Jobbtorgen klarläggas hur detta arbete ska ske och var det organisatoriskt ska vara placerat, vilket förvaltningen välkomnar. Samtidigt måste det läggas förslag på hur samordningsfunktionen ska finansieras.